

Onderzoek maatschappelijke organisaties in Heiloo

Deel II: Sport

1. Inleiding

Van september 2019 tot en met januari 2020 hield een projectgroep van de PvdA Heiloo een onderzoek onder de maatschappelijke organisaties in Heiloo.¹ Het doel was nagaan hoe het nu gaat met de cultuur-, kunst-, natuur-, sport- en welzijnsorganisaties, na een periode van grote bezuinigingen, zowel in het subsidie- als in het accommodatiebeleid. Welke doelen stellen deze maatschappelijke organisaties zichzelf? Wat hebben ze nodig om deze doelen te kunnen bereiken? Hoe kan de gemeente de nodige ondersteuning bieden?

In september en oktober 2019 zetten we een enquête uit onder 121 organisaties. Van deze organisaties vulden er 52 de enquête in. Een aantal gaf aan dat de enquête niet voor hen van toepassing was, omdat ze inmiddels waren opgeheven, niet (meer) in Heiloo actief waren of omdat ze een commerciële organisatie waren. Het verzamelen van maatschappelijke organisaties in Heiloo is een flinke klus geweest, waarbij we vaak via-via gegevens verzamelden. Soms was het een hele opgave de contactgegevens van een organisatie te achterhalen. Ook op de website van de gemeente Heiloo en de 'Gemeentelijke informatiegids Heiloo'² vonden we geen goed overzicht.

In november, december en januari hielden we daarnaast zo'n twintig gesprekken met organisaties die niet gereageerd hadden op de enquête en die we onmisbaar achtten voor ons onderzoek en/of met organisaties waarmee we graag verder wilden spreken. Ook de uitkomsten van die gesprekken hebben we verwerkt in dit onderzoek.

Dit deel van dit onderzoek gaat over de organisaties die actief zijn op het gebied van sport. De resultaten en aanbevelingen voor kunst-, cultuur-, en natuurorganisaties zijn verschenen in januari 2020³, de aanbevelingen op het gebied van welzijn verschijnen in de loop van 2020.

Een dilemma was hoe om te gaan met kritische opmerkingen van organisaties over lokale politici en/of ambtenaren. Deze opnemen brengt het probleem met zich mee dat we daarmee de organisaties zouden kunnen schaden (ze zijn immers afhankelijk van degenen die ze bekritisieren) en/of dat we schade kunnen toebrengen aan een wethouder of ambtenaar, die bovendien niet in de gelegenheid is gesteld weerwoord te geven. Deze negatieve opmerkingen helemaal weglaten zou als nadeel hebben dat deze kritiek onbenoemd blijft.

We hebben ervoor gekozen alle opmerkingen van de organisaties te anonimiseren. Zeer kritische opmerkingen hebben we alleen opgenomen als deze vanuit meerdere organisaties geuit zijn en als deze niet een specifieke ambtenaar of portefeuillehouder raken. Het belangrijkste pijnpunt betreft voor de sportorganisaties overigens het contact met de gemeente, die door een aantal partijen als ongeïnteresseerd ervaren wordt en waarbij sommige verenigingen zelfs het gevoel hebben tegengewerkt te worden. Daar staat tegenover dat enkele andere verenigingen aangeven goed met de gemeente te kunnen samenwerken.

In dit stuk vindt u onze aanbevelingen die we geformuleerd hebben naar aanleiding van de antwoorden die we ontvingen op de enquête en de gesprekken die we hielden met sportverenigingen. In de bijlagen achterin vindt u de voornaamste opmerkingen van onze

---

¹ In deze projectgroep zitten: Fred Beekhuis, Fred Benner, Wim Buwalda, Hugo den Hartog, Ko Hemminga, Ted Herkes, Harmke de Kruijk, Annemarieke Nierop, Erik Smits en Hein Spaans.

² <https://www.lokaaltotaal.nl/heiloo>.

³ Zie: <https://heiloo.pvda.nl/nieuws/pvda-onderzoek-kunst-cultuur-en-natuur-in-heiloo/>.

geënquêteerden⁴, een opsomming van de vragen in deze enquête en kernindicatoren over de sportdichtheid per 10000 inwoners uit deze regio.

---

⁴ De ingevulde enquêtes en gespreksverslagen die de basis vormen voor dit onderzoek zijn op verzoek, en alleen vertrouwelijk, in te zien via Annemarieke Nierop: a.nierop@quicknet.nl.

2. Het onderzoek: sporten in Heiloo

Zesentwintig sportverenigingen hebben op onze enquête gereageerd en/of hebben met ons gesproken. Dit zijn: Bridgeclub Fumez Pas, HV de Terriërs, TV het Vennewater, Biljartvereniging 'Tikkie Terug', SV De Foresters, Dorssports, Vennewater Badminton Heiloo, GTH, Klaverjasclub EHK, Radio Vliegclub Heiloo, Damclub Heiloo, Honk en softbalvereniging Double Stars Heiloo, Golf&Countryclub Heiloo, Tafeltennisvereniging Limmen-Heiloo, Voeten in beweging sinds 2002, Stichting Avond4daagse Heiloo, TC Heiloo United, vv HSV, Zwemclub de Spetters, Hippische sportvereniging Heiloo en omstreken, Bowlingvereniging Heiloo, HZV Het Vennewater, Heilooer Bridgeclub, volleybalvereniging Effect, Trias, SportRaad Heiloo.

De enquête bestond voor sport uit 17 vragen. Deze zijn in de bijlage opgenomen.

Rol en uitgangspunten huidige college gemeente Heiloo

Aangezien de gemeente Heiloo voor veel geënquêteerden een belangrijke partij is, schetsen we hieronder kort de uitgangspunten wat betreft sport van het huidige college.

In de huidige coalitieovereenkomst 2018-2022 'Met elkaar' staat, samengevat over sport het volgende. De gemeente Heiloo vindt bewegen en sporten belangrijk. Geboden hulpmiddelen daarbij zijn de buurtsportcoach, financiële ondersteuning vanuit het jeugdsportfonds voor minder draagkrachtigen, onderzoeken op welke wijze de gemeente Heiloo de basisscholen kunnen faciliteren bij het geven van gymlessen, invoering van de Motorische Quotiënt scan, herinrichting van sportcomplexen, openbare speelveldjes en schoolpleinen volgens de principes van het Athletic Skills Model (ASM) en/of Schoolplein 14. Bij dit alles wordt de sportraad ook betrokken.

In de collegeovereenkomst wordt duidelijk uitgesproken dat men breedtesport stimuleert. Over topsport en sport voor gehandicapten wordt gezwegen. Verder is het de ambitie om de gemeentelijke accommodaties optimaal te benutten en bij onderbezetting dient afstoting en verkoop plaats te vinden. Over nieuwe investeringen wordt niet gesproken.

3. Bevindingen en aanbevelingen

Het belangrijkste punt dat naar voren kwam uit de enquête en uit de gesprekken die wij hebben gevoerd met betrokken bestuurders van diverse (sport)organisatie is het gemis van een goed up-to-date sportbeleid.

Verenigingen zeggen bovendien niet op de hoogte te zijn van het sportbeleid van de gemeente. Verder valt in de enquête op dat veel kleinere sportverenigingen meer een sociaal karakter hebben, dan dat bewegen vooropstaat, denk aan de klaverjas- en bridgeverenigingen die er zijn. Nu vallen deze verenigingen noch onder de sport, noch onder welzijn. Bijvoorbeeld bij het vinden van geschikte accommodaties lopen deze verenigingen daardoor regelmatig tegen problemen aan.

Veel sportverenigingen zijn op zoek naar een stuk professionaliteit op zowel organisatorisch als sportief gebied. Het vinden van voldoende vrijwilligers die zich structureel aan de clubs willen verbinden wordt voor veel verenigingen steeds lastiger. Een oplossing kan zijn als het verenigingen lukt de handen ineen te slaan en gezamenlijk de activiteiten op te pakken. Te denken valt aan het aanstellen van professionele trainers en deze gezamenlijk betalen, of - in geval van een fusie - dat er bij grotere clubs meer geld beschikbaar komt om deze aan te stellen. Hierdoor kunnen de grotere talenten voor langere tijd aan de clubs worden gebonden en dat heeft ook uitstraling op de rest van de vereniging. Ook zouden complexen/gebouwen/ kantines meer kunnen worden gedeeld waardoor professionele beheerders/uitbaters kunnen worden aangesteld. Dit zou de afhankelijkheid van verenigingen van vrijwilligers verkleinen.

Aanbeveling 1

Stel als gemeente een nieuwe visie op sport vast, en maak op basis hiervan een nieuw sportbeleid waarbij de sportverenigingen en welzijnsorganisaties in Heiloo intensief worden betrokken. Voor het opstellen van dit sportbeleid is het verstandig een externe specialist in te huren: iemand die met een open blik naar het sporten in Heiloo kan kijken, en die de belangen van de sporters in Heiloo, van sportverenigingen en van de gemeente goed kan wegen. Dit zou bijvoorbeeld gefinancierd kunnen worden vanuit de subsidie van het Nationaal Sportakkoord, of er zou hiervoor geld vrijgemaakt kunnen worden vanuit de algemene middelen.

Hoe zou een nieuwe visie op sport eruit kunnen zien?

Sport kan een belangrijke bijdrage leveren aan de maatschappelijke en economische ontwikkeling van ons dorp en de regio. Maar dan is het wel belangrijk dat de gemeente expliciet is in wat zij wil bereiken met en via de sport in Heiloo. Er zijn veel verschillende doelen die de gemeente kan nastreven met haar sportbeleid. Dat kan worden vastgelegd in die visie.

- Sportverenigingen vormen belangrijke verbindende plekken in Heiloo, waar jong en oud elkaar ontmoet. Goede sportfaciliteiten maken ons dorp aantrekkelijke om te wonen.
- Niet onbelangrijk: Heiloo vergrijst in snel tempo. Blijven bewegen is een van de manieren voor ouderen om lang zelfredzaam te blijven en om eenzaamheid tegen te gaan.

- Ook voor kinderen is het heel belangrijk om voldoende te bewegen, maar juist kinderen uit gezinnen waar minder geld is, blijken minder te sporten, en ook op scholen is steeds minder vaak een sportdocent aanwezig. De gemeente kan in haar visie het streven opnemen zoveel mogelijk kinderen te laten sporten, en daarbij specifieke aandacht te besteden aan kinderen uit kwetsbare gezinnen.
- Maar ook de sporters die meer gericht zijn op de sportprestatie moeten – denken wij - in Heiloo terecht kunnen. Ook die ambities kunnen in een sportvisie worden opgenomen.

We denken al deze doelstellingen en groep 'sporters' elkaar niet hoeven uit te sluiten, maar elkaar juist kunnen versterken. Het is dan wel belangrijk om ze apart te benoemen, niet alleen in de visie op sport maar ook in het sportbeleid.

Hoe zou een nieuw sportbeleid eruit kunnen zien?

Door vanuit de sport actief verbindingen te leggen met andere maatschappelijke en economische speerpunten én met omliggende gemeenten, kan maximaal gebruik worden gemaakt van de verbindende en inspirerende kracht van sport. Met een breed gedragen beleidsstuk als uitgangspunt, kan de gemeente Heiloo haar ambities en de stappen die zij de komende jaren voorziet aan de maatschappelijke organisaties en inwoners duiden. Dat geldt voor betrokkenen binnen Heiloo én daarbuiten. Want ook onze omliggende gemeenten erkennen de kracht van sport en staan aan de vooravond van nieuwe plannen en ambities. Dat biedt kansen voor Heiloo en haar buurgemeenten in de BUCH, waar wij nu al mee samenwerken, maar ook onze grote buur Alkmaar die van uit een regionale functie ook kan bijdragen aan de sportbeleving van de inwoners van Heiloo.

Input voor het beleid voor de komende tien jaar

Ons voorstel is om, op basis van een nieuwe sportvisie, een beleidsstuk te laten schrijven door een onafhankelijke informateur/adviseur die door de gemeente wordt ingehuurd. Dat stuk zou voor de komende tien jaar de stip op de horizon moeten zetten wat betreft het sportbeleid in Heiloo. Dit geeft duidelijkheid voor alle inwoners en met name sportbestuurders waar Heiloo heen wil. Het is van belang dat breed gedragen wordt.

We denken dat het mogelijk is het sporten in Heiloo voor meer inwoners toegankelijk te maken, en het tegelijk te professionaliseren, zowel op organisatorisch als op sportief gebied. Op basis van de resultaten van onze enquête en de gesprekken die we hebben gevoerd met sportverenigingen in Heiloo doen wij hieronder enkele suggesties waar deze adviseur naar onze mening nadruk op zou kunnen leggen en wat hij of zij verder zou kunnen onderzoeken.

- De introductie van een soort strippenkaart of omni-sport-kaart, waarmee mensen kunnen deelnemen aan verschillende sporten. Net als het huidige college zien wij de voordelen van de zogenoemde athletic skills method (AMS: www.athleticskillsmodel.nl). In Almere heeft men deze filosofie al omarmd en zijn er voor de jeugd en ouderen zogenaamde skill gardens aangelegd (zie bijvoorbeeld <https://www.youtube.com/watch?v=k5QQBsrxgJA>).

- De mogelijkheid van één groot sportcomplex aan Het Vennewater, waar vele sporten zoals tennis, voetbal, zaalvoetbal, hockey, volleybal, badminton, honkbal et cetera centraal staan en waarbij fusies van enkele (grote) verenigingen niet uitgesloten wordt. Onderzocht kan worden wat de samenhang van deze organisaties zou kunnen zijn, waar verenigingen elkaar zouden kunnen versterken, zowel organisatorisch als sportief. Voor sporters is het gunstig als zij meerdere (lees gevarieerde) sporten beoefenen, en een dergelijk complex zou dat in de hand werken.

De organisatievorm speelt hierin een belangrijke rol. Men kan denken aan een of twee omni-verenigingen, of fusies van gelijke sportverenigingen (HSV, Foresters, HZV), de tennisverenigingen et cetera, of verregaande samenwerking van sportverenigingen. Het sportcomplex aan het Vennewater zou met twee hallen centraal kunnen staan, waarbij binnen- en buitensporten gecombineerd kunnen worden.

- Ook aan het Maalwater zou één groot sportcomplex gecreëerd kunnen worden, waar mensen verschillende soorten sporten kunnen beoefenen. Hier zouden Trias (atletiek) en wellicht hockey een plek kunnen krijgen, afhankelijk van de invulling van het sportcomplex aan het Vennewater.

Een mooi voorbeeld van een dergelijk complex met gecombineerde sporten is Friendship Sportcentre in Amsterdam Noord.

- In kaart brengen of de gemeente Heiloo, samen met bijvoorbeeld Alkmaar en/of Egmond en/of Castricum, een overdekt zwembad kan realiseren, dat geschikt is voor wedstrijdzwemmen, recreatiewemmen, ouderenwemmen, aquajogging, waterpolo etc.. het gehele jaar door. Gezien de toenemende vergrijzing kan dit een belangrijke, aanvullende sportfaciliteit zijn voor mensen die nu weinig bewegen.
- Zorg dat alle sportaccommodaties in Heiloo voldoen aan de eisen van deze tijd. Over de kwaliteit van de accommodaties zijn de meningen verdeeld. Sommige belangrijke sportvoorzieningen dateren uit de jaren zeventig van de vorige eeuw. Voorbeelden hiervan zijn het Baafje, veel gymnastieklokalen en Sporthal Het Vennewater. Hoe zit het met de sportaccommodaties voor ouderen zoals bijvoorbeeld Jeu de Boule banen en zwemmogelijkheden in de winter?

Aanbeveling 2

Organiseer als gemeente Heiloo de aansturing en ondersteuning van het sporten en van sportverenigingen op een andere manier. De huidige manier van organiseren, waarbij de sportverenigingen met de gemeente communiceren via de Sportraad, lijkt vernieuwingen in de weg te staan. Belangenbehartiging en advies zijn op deze manier niet gescheiden, en voor de gemeente is het op deze manier lastig om te sturen. Laat een onafhankelijk adviseur een advies opstellen voor een goede organisatiestructuur in Heiloo rond het sportbeleid.

Op basis van de enquêteresultaten en de gesprekken die we gevoerd hebben met sportverenigingen in Heiloo, zouden we een adviseur de volgende inbreng willen meegeven:

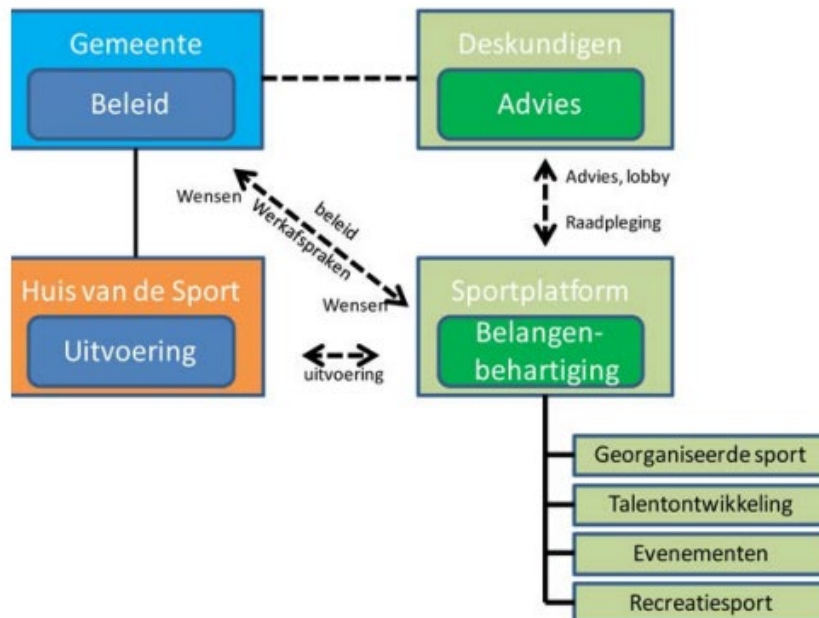
- Het uitgangspunt moet volgens ons zijn dat de gemeente Heiloo het sportbeleid opstelt, dat zij aanspreekpunt is voor de verenigingen en dat zij de uitvoering verzorgt (die kan ze overigens dan ook deels uitbesteden). Denk aan het onderhoud van de sportvelden, het onderhoud van de accommodaties, maar ook de aanleg van nieuwe velden en andere accommodaties, etc. etc.
- Het zou volgens ons goed zijn als er een duidelijke scheiding komt tussen advies en belangenbehartiging. Zaken die in de huidige situatie, in het geval van de Sportraad, door elkaar lopen. Ook is het goed als de representatie van de verschillende partijen binnen de Heiloose sportwereld aan de gemeentetafel beter wordt geborgd.
- Door zelf het sportbeleid te maken kan de gemeente ook veel beter sturen op wie en wat er met welke maatregelen bereikt worden. Of dat nu is om meer ouderen of juist meer kinderen te laten bewegen, om aan te sluiten bij het sociaal domein en/of om topsporters in Heiloo te stimuleren, als de gemeente zelf deze doelen expliciet stelt, kan ze haar sportbeleid daarop inrichten, kan ze tussentijds toetsen of de doelen worden gehaald en kan ze zo nodig bijsturen.
- Het model zoals nu, met een Sportraad die voor de aangesloten verenigingen spreekt met de gemeente, is daarvoor ongeschikt. De huidige Sportraad kent een traditionele oriëntatie. Zij is feitelijk een vertegenwoordiger van de georganiseerde sport. Hoewel zij formeel de belangen van 'de sport in het algemeen' bepleit, blijkt zowel uit de bestuursportefeuilles als uit het overzicht van aangesloten partijen, dat in de praktijk relaties met bijvoorbeeld commerciële sportaanbieders en het onderwijs ontbreken. Ook met de individuele (recreatieve) sportwereld lijkt de Sportraad geen sterk contact te hebben, terwijl de toenemende individualisering van het sportgedrag juist leidt tot structurele daling van het aandeel sporters dat in verenigingsverband beweegt.⁵
- De toename van het aantal mensen dat sport, zit – dat is een landelijke trend – juist bij de individuele sporten, zoals loopclubjes en bij de commerciële sportaanbieders, zoals sportscholen. De gemeente zou – als ze zelf actief het beleid bepaalt – veel beter bij deze trend kunnen aansluiten.
- Voor de uitvoering van het sportbeleid kan Heiloo (kunnen de BUCH-gemeenten) een voorbeeld nemen aan Alkmaar, die veel uitbestedt aan het Alkmaarse Sportbedrijf. Dat is een goed georganiseerd bedrijf met professionals, die graag voor de gehele regio hun diensten aanbieden. Hier onttrekt Heiloo en Bergen nu al haar buurtsportcoaches.
- Het toekomstige model moet volgens ons tot meer transparantie leiden, in de relatie tussen gemeente en lokale sportorganisaties. Dat zou er als volgt uit kunnen zien. Hoe het 'Sportplatform' er het beste uit kan zien, moet goed worden bekeken. Dit zou kunnen worden ingevuld met vertegenwoordigers van de sportverenigingen, die onder coördinatie

---

⁵ Bij schrijven van dit stuk is het overigens onzeker of de Sportraad in haar huidige vorm nog doorgaat. In de AVL van afgelopen januari is veel kritiek geuit door aanwezige verenigingen en wacht men de eerstvolgende voorstellen van een denktank af voordat men besluit verder te gaan met een Sportraad als spreekbuis namens de sportverenigingen.

van de gemeente regelmatig bijeen komen. Het is natuurlijk ook mogelijk aan het Sportplatform een projectafhankelijke invulling te geven.

Hoe kan het nieuwe sportbeleid worden gefinancierd?

Natuurlijk kost het opstellen en uitvoeren van een goed sportbeleid geld. Als de gemeente niet de regie pakt, kost dat echter ook geld, al zijn de kosten daarvan minder zichtbaar en vooral op langere termijn voelbaar in de vorm van minder sportverenigingen in Heiloo, minder sociale cohesie, meer obesitas, meer eenzaamheid en meer gebruik van de zorg.

Het geld dat in Heiloo aan sportbeleid wordt uitgegeven moet volgens ons gericht zijn op het bereiken van een maximaal maatschappelijk effect. Daarvoor is het nodig dat de investeringen en uitgaven onderdeel zijn van een doordachte strategie. Een strategie die haar basis vindt in een heldere en ambitieuze toekomstvisie, die aansluit bij de kracht en potentie van Heiloo en haar maatschappelijke organisaties en bewoners.

Ons voorstel is om niet alleen de kosten in kaart te brengen van alle plannen en voorstellen, maar daarbij ook telkens te vermelden wat de beoogde baten voor gezondheid en sociale cohesie zijn. Ook kan het lonen in kaart te brengen welke subsidies voorhanden zijn. In de wereld van sport, bewegen life style en revalidatie voor jong en oud bestaan veel landelijke en regionale subsidiepotjes.

Hartenkreet tot slot

Wij denken dat het belangrijk is dat de gemeente, samen met alle betrokken partijen, een significante kwaliteitsimpuls realiseert voor de lokale sport in Heiloo en dat dit ook mogelijk is!

Bijlage 1: Opmerkingen van geënquêteerden over de ondersteuning vanuit de gemeente Heiloo

- 'Meer steun vanuit de gemeente was wenselijk.'
- 'Wij adviseren de gemeente om serieus en met alle overtuiging alle mogelijkheden te bestuderen voor de bouw van een 2e sporthal.'
- 'Meer promotie vanuit de gemeente voor onze sport voor de jeugd en senioren is wenselijk.'
- 'Heiloo heeft geen overdekt zwembad, waar je goed de wedstrijd zwemslagen kunt trainen. En waar kinderen hun zwemvaardigheid kunnen behouden. Noodgedwongen moeten we uitwijken naar andere gemeenten. We financieren nu zelf een busje voor de jeugd, om het voor de ouders aantrekkelijker te maken, dat kinderen blijven zwemmen. Dit is een landelijk aandachtspunt. Helaas heeft de gemeente weinig oog voor het zwemmen. En laat dit volledig over aan de ouders.'
- 'Continue aandacht voor ledenwerving met aandacht voor jeugd en jong volwassenen' Gemeente kan daarbij helpen door (school) jeugd in aanraking te brengen met onze sport.'
- 'Ondersteunende activiteiten m.b.t. i) promotie van sport & bewegen in het algemeen; ii) promotie van sporten in verenigingsverband ("sporten doe je samen"), iii) jeugd activeren tot actieve sportbeoefening iv) jeugdsportbeoefening deels subsidiëren; v) infrastructurele & institutionele faciliteren (o.a. versnelling van administratieve procedures m.b.t. omgeving- & bouwvergunningen, bestemmingsplannen).'
- 'Periodiek in gesprek blijven met gemeente & politiek essentieel voor beide partijen; korte communicatielijnen bevorderen effectiviteit van dat periodiek overleg.'
- 'We krijgen geen ondersteuning.'
- 'Geen ondersteuning van de gemeente.'
- 'Ja. Waar nodig vinden wij elkaar.'
- 'Er is geen ondersteuning van de gemeente. De gemeente Heiloo is slechts eigenaar van de sportvelden en verder alleen maar een partij waarvan wij in toenemende mate last hebben, omdat zichtbaar is dat men bij voortduring bezig is de kosten van sport te verlagen, zonder te willen helpen nadenken over sportbeleid. Met overleg en samenwerking is geld te besparen, maar gemeente doet niets.'
- 'Ik weet van geen steun van de gemeente aan sportactiviteiten.'
- 'We hebben nieuwe leden nodig en we zouden hulp bij het werven kunnen gebruiken.'
- 'Het is nu de week van de sport (sport is bewegen). Ik ben wel benieuwd of en hoe de gemeente deze week ondersteunt.'
- 'Meer informatie via website van de gemeente.'
- 'Kan beter. Ook Heiloo is aan het vergrijzen. Meer nadruk op gezond ouder worden is belangrijk en de bewustwording daarover is mijns inziens mede een taak voor de gemeente.'
- 'Subsidie is terug geschroefd.'
- 'Meer financiële steun zou voor veel verenigingen welkom zijn.'

- 'Alle hulp is welkom. Voorheen deed de gemeente het onderhoud maar vanaf komend jaarkont dit voor onze eigen voor rekening. Er is dus volgens mij geen ondersteuning meer vanuit de gemeente. Alles draait op vrijwilligers.'
- 'Nee, We werken samen met een vereniging uit Heerhugowaard op het gebied van competitieteams. Deze vereniging wordt actief financieel ondersteund vanuit de Gemeente. Wij ontvangen nul komma niks.'
- 'Meer promotie en hulp zou fijn zijn.'
- 'Neutraal. Onze sport zou iets meer aandacht van gemeente kunnen krijgen bij promotie van buitensporten.'
- 'Inzet buurtsportcoach positief. Verder niet het beeld dat sport en bewegen echt onder de aandacht is.'
- '[...] lagere tarieven (wij hoeven geen sponsoring maar minder rompslomp en lagere tarieven zijn al mooi).'
- 'We merken er weinig van. We zijn maar een heel simpele club. We hebben wel eens contact met de buurtsportcoach, maar veel activiteiten zijn toch gericht op grotere verenigingen en jongere doelgroepen.'
- 'hulp van gemeente om dat te organiseren - expertise.'
- 'Uiteindelijke duidelijkheid over tracé aansluiting A9 i.s.m. gemeente, provincie en andere belanghebbenden.'
- 'scholen tornooi waar eerst financiële steun vanuit de gemeente was, moet nu door de vereniging worden opgebracht. een paar honderd euro, voor een kleine club toch een bedrag waar over gesproken wordt.'
- 'tijdens informatie avonden op school mag best eens gezegd worden dat 3 uur boven boeken hangen of op de telefoon boven de boeken hangen, niet echt leer efficiënt is. Gezonde geest in gezond lichaam is zelfs goed voor de gemeente. minder zieken, minder uitval, nou ja noem maar op..'
- 'Leuke stukjes plaatsen, adverteren voor evenementen op boorden van de gemeente.'
- 'Het zou mooi zijn als er op scholen meer aan onze sport gedaan zou worden zodat deze mooie sport ook meer bekend wordt bij de jeugd.'
- 'Denk dat voorhevoortbestaan van verenigingen veel steun nodig is.'
- 'Meer ondersteuning'
- 'Meer informatie via website van de gemeente.'
- 'Een onderzoek naar de haalbaarheid van een flexibele sportpas.'
- '[...] verschillende gesprekken gehad met de gemeente en nog steeds geen antwoord gehad.'
- 'Ik denk dat er alleen zaken kunnen veranderen als de gemeente alle verenigingen op gelijke wijze behandelt. Daar ligt wat mij betreft de eerste prioriteit.'
- 'Nee, alle jaren hetzelfde antwoord van de gemeente, we zitten aan het subsidie plafond, en dat verandert dus nooit. puur oneerlijk dus!'
- 'Gemeente informeert nooit bij verenigingen naar situatie, noch verdiept gemeente zich niet in maatschappelijke situatie verenigingsleven. Als er iets te vieren is, staat gemeente vooraan, als er iets gedaan moet worden, dan is steevast het antwoord: doe maar een voorstel. Gemeente realiseert zich niet dat zij door eigenaarschap van meeste sportvelden actiever moeten opstellen, met name omdat het van belang is dat sporten in de toekomst in de gemeente behouden moet blijven. Dit loopt momenteel een risico; veel verenigingen dateren uit een tijd verzuiling, hetgeen ook geldt voor opstallen. Zonder actieve inbreng gemeente wordt sport onbetaalbaar, zal de gemeente meer moeten subsidiëren en vrijwilligers door veel regel en organisatiedruk niet meer te vinden zijn. Professionele organisaties zullen sport moeten verzorgen.'

- 'Een proactieve opstelling vanuit de gemeente naar verenigingen is gewenst. Meer dan de buurtcoach in ieder geval.'
- 'Wij zijn zeer benieuwd of resultaat van deze enquête zal leiden tot actie binnen gemeente. Voorbeelden van gemeenten die dit actiever doen zijn er legio, kijk bijvoorbeeld naar Alkmaar.'
- 'We zijn blij met deze interesse en aandacht. We ervaren normaalgesproken weinig interesse vanuit gemeente en politiek, terwijl wij wel van betekenis denken te zijn voor Heiloo. Zeker voor veel oudere leden is onze vereniging een belangrijk deel van hun leven.'
- 'Gemeente moet voorwaarden scheppen en betrouwbaar zijn. De Belangrijkste zijn beschikbaarheid of behoud van de locatie en meewerken in praktische zaken als vergunningen en onderhoud. Inzet buurtsportcoach helpt ons ook in benadering specifieke doelgroepen.'
- 'De noodklokken luiden voor veel verenigingen; vrijwilligers nemen af, wet- en regelgeving neemt toe en ecologische verplichtingen hangen als een zwaard van Damocles boven de hoofden. Niet alleen boven de verenigingen, maar ook de gemeente krijgt hier last van; lichtmasten zijn in veel gevallen eigendom van de gemeente en wij vragen al meer dan een jaar aan onze sportpark beheerder wanneer de gemeente van plan is haar visie te delen over aanpassing naar de veel zuiniger led verlichting.'
- 'Wij willen wel, maar de gemeente is de partij die op haar handen zit!'
- 'De zaal op zich is natuurlijk mooi. Maar er veel te weinig ruimte op de drukke uren in de avond. Als wij op donderdag willen trainen, moeten we in een klein zaaltje spelen - met laag plafond, wat eigenlijk niet kan. Ook is de communicatie lastig als er achterstallig onderhoud is. Dat gaat via een vereniging die het weer door moet geven aan de exploitant van de sporthal. Ik heb bijvoorbeeld drie jaar op rij gevraagd om haken in de kleedkamers, om kleding aan op te hangen. Die zijn er nog steeds niet. Waar dat verzoek dan blijft hangen weet ik ook niet. Met de gemeente zelf hebben we volgens mij geen contact.'
- 'De ontwikkeling van het ASM is in Almere jaren geleden in een stroomversnelling geraakt toen ik hierover gesprek had met oud wethouder Rene Peeters van Almere die nu adviseur is bij VWS. Zou mooi zijn als we in Heiloo ook zo'n wethouder zouden hebben.'
- 'Heiloo is een schitterende grijze gemeente die op een aantal gebieden- vooralsnog helaas onveranderbaar- aan het verpauperen is.'

Bijlage 2: Opmerkingen van geënquêteerden m.b.t. een beleidsvisie op sport

- 'Meer en betere opgeleide trainers en coaches. En meer ruimte voor onze sport in Heiloo. Er is nu zoveel ruimtegebrek in Heiloo dat we helaas moeten uitwijken naar de omliggende gemeenten. Met alle nadelen van dien; jonge meiden die in het donker fietsen. Auto's die veel extra kilometers moeten maken, etc. Er vinden nu, opnieuw, gesprekken met de gemeente plaats. We hopen dat resulteert in een extra sporthal in het dorp.'
- 'In oktober 2020 zijn wij gestopt vanwege het ontbreken van beleid op het gebied van "sport en bewegen" en het ontwikkelen van accommodatie in Heiloo. Tevens ontbrak de wil bij de politiek om door middel van een meerjarenbeleid te anticiperen op de veranderende demografische omstandigheden in Heiloo en het tekort aan binnensport accommodaties.'
- 'Het met grote spoed zorgen dat alle verenigingen aan tafel komen en een visie en beleid gaan maken. Een 2e sporthal bijvoorbeeld past hier prima in. NU AL GAAN BOUWEN AAN HET SPORTPARK VAN DE TOEKOMST, GEBASEERD OP DE WENSEN VAN DE TOEKOMST, zowel op ecologisch als maatschappelijk vlak. Dus: de gemeente moet een actieve partner in sport worden in plaats van de zak geld die zij nu vormt.'
- 'Het zou prachtig zijn als wij met alle verenigingen en de gemeente aan tafel zitten om een gemeenschappelijke sportvisie te maken en hiervoor beleid, en dan met name ook accommodatie beleid, kunnen ontwikkelen. Met alle veranderende wet- en regelgeving en de ecologische verplichtingen die er aan komen is dit absolute noodzaak. Ultiem zie ik de verenigingen samen doen wat zij delen (horeca, opstallen) zodat zij zich kunnen focussen op de sport.'
- 'Vereniging in heel Nederland kampen met problemen die schreeuwen om een visie van de gemeente als eigenaar van de sportvelden. Deze zit echter angstvallig stil op haar hand, alleen maar te bezien hoe zij zo snel mogelijk de kosten voor sport naar beneden kan halen.'
- 'Ik zie veel toegevoegde waarde voor een fusie tussen verenigingen, zodat een gecoördineerde training en begeleiding op een professionele wijze kan worden aangeboden.'
- 'De gemeente Heiloo moet niet alleen kijken naar de breedtesport maar ook oog hebben voor bijvoorbeeld topsport en sport voor gehandicapten.'
- 'Wij voelen ons niet gehoord. Verenigingen worden niet gelijk behandeld.'
- 'Sport is een sluitpost.'
- 'Er is door de merkwaardige portefeuille verdeling tussen de wethouders nauwelijks sprake van een integrale visie op Welzijn in Heiloo en de rol die "sport en bewegen" daarin zouden kunnen spelen.'
- 'De Buchvisie op "sport en bewegen" werkt contraproductief op noodzakelijke lokale ontwikkelingen in Heiloo.'
- 'Het Buch-beleid naar groter maakt het noodzakelijke beleid in Heiloo kleiner.'
- 'Veel ambtenaren en politici in Heiloo zijn vastgeroest; zij zitten er al jaren en initiëren geen nieuw beleid.'
- 'De meeste politici denken alleen financieel en hebben weinig met sport.'

Bijlage 3: Opmerkingen van geënquêteerden m.b.t. de Sportraad

- 'De sportraad is wat ons betreft geen vertegenwoordiger van onze vereniging terwijl zij dat wel pretenderen te zijn. Dat hebben wij al jaren geleden bij hen en de wethouder aangegeven maar er is geen actie om een andere overlegvorm te organiseren.'
- 'Stel als gemeente een sportcoördinator aan met mandaat i.p.v. een sportraad die niet wordt gehoord. Laat in het Vennewatersportpark een Omnicentrum opgericht worden die professioneel wordt geleid i.p.v. 10 losse verenigingen die allen worstelen met gebrek aan vrijwilligers om alle functies en taken in te vullen.'
- 'Sportraad lijkt niet altijd optimaal te functioneren.'
- 'Wij voelen ons niet gehoord door de sportraad.'
- 'Wij adviseren de sportverenigingen en de Gemeente Heiloo om serieuze energie te stoppen in de pogingen van Frans Endel om vanuit een convenant te komen tot een nieuwe sportraad voor Heiloo.'
- 'Ik vindt dat er een soort formateur benoemd moet worden, die breed gaat uitzoeken hoe de toekomst van de sport er in Heiloo moet uit gaan zien. Hierbij moet je o.a. denken aan mogelijke fusies en accommodatiebeleid. De financiering van de formateur zal via het Lokale Sportakkoord gaan.'
- 'Het was voor de sportraad trekken aan een dood paard; een mission impossible.'

Bijlage 4: Opmerkingen van geënquêteerden over de huidige accommodaties in Heiloo

- 'Te laag plafond daardoor snel te warm, benauwd.'
- 'Ja, prima en mooie accommodatie.'
- 'Nee, behoefte aan extra veld en zaalruimte.'
- 'Ja we hebben een zeer goed en mooie accommodatie.'
- 'Wij werken vanuit een schoolgebouw. Accommodatie is niet ideaal maar wij kennen geen betere plek.'
- 'Heel tevreden.'
- 'Wij hebben een prachtig complex wat met veel zorg wordt onderhouden door een groep enthousiaste klussers elke woensdag ochtend. Zonder hen zouden we nergens zijn.'
- 'We hebben geen accommodatie en niet nodig ook.'
- 'Wij hebben het ons eigen stekkie kunnen maken.'
- 'Nee. De zalen zijn vies geen goede schoonmaak. Klimaatbeheersing is rond uit slecht.'
- 'Nee, verouderd en slechte service en erg duur.'
- 'Nee, omheining is in slechte staat, sloten op toegangspoorten zijn van abominabele kwaliteit.'
- 'Nee, verouderd, kleedruimtes zouden zijn opgeknapt maar is niet gebeurd, te weinig zaalruimte.'
- 'Ook deze hebben we niet van de gemeente Heiloo, maar via ons eigen netwerk.'
- 'Het huidige budget is al lastig te verkopen aan de raad.'
- 'Subsidie en accommodatie verbeteren. Met de subsidie kunnen we o.a. materiaal verbeteren. En het zou fijn zijn als onze zaal goed nagekeken wordt op klimaatbeheersing. Het is te koud, te warm, te nat of er is droge lucht. Hierdoor gaan onze spullen er aan.'
- 'Voor de organisatie van activiteiten zal er weinig veranderen. Het beheer van de sportaccommodatie en de modernisering daarvan mag wat mij betreft in handen van professionals die oog hebben voor verenigingsbelangen.'
- 'Betere locatie is nodig.'
- 'Matig.'
- 'Meer ruimte beschikbaar.'
- 'Nee, we zouden ook graag meer damesteams willen toelaten, de jongere jeugd en trainingen willen geven, helaas hebben wij daarvoor niet de benodigde ruimte maar dat moet ondertussen wel bekend zijn.'
- 'Het vinden van een geschikte locatie.'

Bijlage 5: Inhoud enquête

Hieronder vindt u een opsomming van de vragen die wij aan de geënquêteerden gesteld hebben.

- 1 Wat is de (volledige) naam van uw vereniging/organisatie?
- 2 Welke (sport)activiteiten organiseert uw vereniging?
- 3 Hoe is de leeftijdsopbouw onder uw leden?
- 4 Als u terugkijkt op de afgelopen vijf jaar, waar bent u dan het meest tevreden over? (Licht uw antwoord toe.)
- 5 Als u terugkijkt over de afgelopen vijf jaar, waarvan vindt u achteraf dat het beter had gekund? (Licht uw antwoord toe.)
- 6 Lukt het u alle activiteiten te organiseren die u zou willen organiseren? (Licht uw antwoord toe)
- 7 Hoe zou u willen dat uw organisatie er over vijf jaar uitziet? Hoe verschilt dat van de huidige situatie?
- 8 Wat moet er gebeuren om dat te bereiken? En op welke manier kan de gemeente daarbij helpen?
- 9 Komt het voor dat leden moeite hebben de contributie te betalen? Zo ja, wat doet u dan? Verwijst u deze mensen dan door naar de subsidiemogelijkheden van de gemeente? En/of heeft u hier zelf regelingen voor binnen de vereniging?
- 10 Is het aantal leden van uw vereniging de afgelopen vijf jaar.
- 11 In hoeverre wordt u gefinancierd middels subsidie vanuit de gemeente?
- 12 Bent u tevreden met de ondersteuning die u vanuit de gemeente krijgt? (Licht uw antwoord toe.)
- 13 Bent u - meer in het algemeen - tevreden met de manier waarop de gemeente sportactiviteiten in Heiloo ondersteunt? (Licht uw antwoord toe.)
- 14 Vanuit de gemeente is er de afgelopen vijf jaar flink bezuinigd op subsidies voor sport. Heeft dat voor u gevolgen gehad? (Licht uw antwoord toe.)
- 15 Werkt u met vrijwilligers? Zo ja: hoe ervaart u het werken met vrijwilligers? (Wat zijn de voordelen, wat de nadelen?)
- 16 Bent u tevreden met de accommodatie die u gebruikt? (Waarom wel/niet?)
- 17 Heeft u nog opmerkingen voor ons, die niet ter sprake zijn gekomen in deze enquête? Vindt u het goed als we contact met u opnemen voor meer informatie of voor een verdiepend gesprek? Zo ja: met via kunnen we dan het beste contact opnemen (naam en e-mailadres)?

Bijlage 6: Dichtheid van sportaccommodaties per 10000 inwoners

Sinds 2015 wordt onderstaande kernindicator per gemeente gemeten. Er zijn tot nu toe twee metingen gedaan, te weten in 2015 en 2017. Hieronder vindt u de cijfers voor Heiloo en omgeving. In 2019 zijn ook metingen gedaan; deze worden in de eerste helft van 2020 bekend gemaakt.

Voor de berekening van de dichtheid aan sportaccommodaties is rekening gehouden met verschillen in de diversiteit en capaciteit van sportaccommodaties. Een sporthal is bijvoorbeeld geschikt voor meer sportdisciplines dan een rugbyveld. Op een tennispark met 5 banen kunnen minder mensen tegelijkertijd sporten dan op een tennispark met 15 banen

Plaats	Jaar 2015	Jaar 2017
Alkmaar	18,9	20,0
Bergen	25,3	24,5
Heiloo	22,2	18,4
Uitgeest	18,8	18,6
Heerhugowaard	19,8	18,7
Langedijk	27,5	27,5
Castricum	26,5	25,3
Nederland	21,6	21,1

Uit bovenstaande cijfers blijkt dat voor de meeste plaatsen de dichtheid per 10000 inwoners in 2015 niet echt veel verschilt met die van 2017.

Heiloo valt op, in negatieve zin, door een val van 22,2 naar 18,4; dit ligt onder het nationale gemiddelde van 21,1. Ook is Heiloo in 2017 de laagst genoteerde gemeenten in de regio Alkmaar.

Voor meer informatie over dit onderwerp zie:

<https://www.volksgezondheidszorg.info/sport/sportopdekaart/sportaccommodaties>.